



ÎNTREBĂRI & RĂSPUNSURI

ACTELE DE STARE CIVILĂ

1. Ce acte de stare civilă înregistrează organele de stare civilă ?

Organele de stare civilă asigură: înregistrarea actelor de stare civilă (naștere, căsătorie, desfacere a căsătoriei, schimbarea numelui și /sau prenumelui, deces); înscrierea mențiunilor pe actele de stare civilă; reconstituirea, înregistrarea tardivă, precum și transcrierea actelor de stare civilă; modificarea, rectificarea, completarea, anularea actelor de stare civilă sau a mențiunilor înscrise pe acestea; evidența formularelor și eliberarea certificatelor de stare civilă; eliberarea duplicatelor certificatelor de stare civilă; organizarea și păstrarea fondului de arhivă propriu; controlul activității ce ține de înregistrarea actelor de stare civilă, desfășurate de persoanele abilitate din cadrul primăriilor orașelor, comunelor, satelor din raza lor teritorială, generalizarea rezultatelor controalelor și acordarea ajutorului metodic; soluționarea altor probleme ce țin de competența lor.

Serviciile privind actele de stare civilă pot fi accesate la adresa: <http://asp.gov.md/asp/ro/node/182>

2. Unde se adresează persoana atunci când în localitatea sa nu există un oficiu de stare civilă?

În orașe, comune și sate, înregistrarea nașterii, căsătoriei și decesului se efectuează în cadrul primăriilor unităților administrativ-teritoriale respective. Consiliul orașului, comunei, satului, prin decizie, va abilita secretarul consiliului ori alt funcționar al primăriei respective cu exercitarea atribuțiilor de stare civilă.

3. Unde trebuie să se adreseze persoana pentru înregistrarea actelor de stare civilă dacă se află temporar sau permanent în străinătate?

Misiunile diplomatice și/sau oficiile consulare ale Republicii Moldova acreditate (împuternicite cu funcții de reprezentare) în străinătate sunt abilitate cu funcții de înregistrare a actelor de stare civilă pe numele cetățenilor Republicii Moldova cu domiciliul permanent sau temporar în afara țării. Misiunile diplomatice și/sau oficiile consulare ale Republicii Moldova acreditate în străin asigură înregistrarea următoarelor acte de stare civilă: de naștere/căsătorie; desfacere a căsătoriei; schimbarea numelui; deces.

4. La care organ se declară nașterea copilului?

Declarația privind înregistrarea nașterii poate fi depusă:

- la Organul de Stare Civilă în a cărei rază teritorială s-a produs nașterea sau își au domiciliul părinții copilului;
- la primăria localității în raza căreia s-a produs nașterea sau își au domiciliul părinții copilului;
- la Misiunile diplomatice și Oficiile consulare ale Republicii Moldova în cazul când nașterea s-a produs peste hotarele țării.

În baza Hotărârii de Guvern nr. 258 din 03.04.2009, există posibilitatea de a obține certificatul de naștere a copilului în incinta instituțiilor medico-sanitare. În acest scop se apelează la Biroul specializat de înregistrare a actelor de stare civilă în cadrul instituțiilor medico-sanitare în care s-a produs nașterea.

Obligația de a declara nașterea copilului o au părinții sau unul dintre ei. Dacă părinții nu au posibilitatea de a declara personal nașterea copilului, declarația respectivă se face de către rudele părinților sau o altă persoană împuternicită de ei, de către administrația unității sanitare în care s-a produs nașterea sau în care se află copilul, de către autoritatea tutelară, precum și de către alte persoane.

5. Pe ce bază se înregistrează actul de naștere?

La declararea nașterii copilului se depune actul medical constatator al nașterii și se prezintă actele de identitate ale părinților (ale unuia dintre ei), precum și actele pe baza cărora se vor înscrie în actul de naștere datele privind tatăl copilului. În cazul în care declarantul nu este unul dintre părinți, se prezintă și actul de identitate al acestuia.

Declarația de naștere se face în termen de cel mult 3 luni din ziua nașterii copilului.

6. Cum poate fi obținut certificatul de naștere al copilului?

Drept temei pentru întocmirea actului de naștere servește:

- a) actul medical constatator al nașterii, eliberat de unitatea sanitară în care a avut loc nașterea;
- b) certificatul medical de naștere, eliberat de unitatea sanitară privată, de medicul care a asistat nașterea sau la care s-a adresat mama după naștere (când nașterea s-a produs în afara unității sanitare) ori de un medic privat care a asistat nașterea;
- c) procesul-verbal și certificatul prin care se constată sexul și vârsta copilului – în cazul înregistrării nașterii unui copil găsit. A se consulta : <http://asp.gov.md/asp/ro/node/185>

7. Care este procedura dacă s-a depășit termenul legal de depunere a declarației de naștere?

Dacă declarația de naștere a fost făcută după expirarea termenului prevăzut la art.22 alin.(5) din Legea nr. 100 /2001 privind actele de stare civilă, dar înăuntrul termenului de un an de la naștere, întocmirea actului de naștere se face de către organul de stare civilă.

Întocmirea actului de naștere, în cazurile prevăzute de art. 26 Din Legea nr. 100/2001, atrage după sine aplicarea sancțiunilor administrative față de persoanele care au obligația de a face declarația de naștere în termenele stabilite de prezenta lege.

8. Unde se depune declarația de naștere dacă a fost depășit termenul de un an de zile din ziua nașterii copilului?

Dacă declarația de naștere a fost făcută după expirarea unui an de la data nașterii, întocmirea actului corespunzător se face la organul de stare civilă pe baza avizului privind înregistrarea tardivă a nașterii copilului, fiind cercetate cauzele încălcării termenelor stabilite și exceptată o eventuală dublare a înregistrării nașterii respective. În caz de necesitate, organul de stare civilă solicită poliției verificările corespunzătoare, precum și avizul medicului legist cu privire la vârsta și sexul copilului a cărui naștere urmează a fi înregistrată.

Obligația de a declara nașterea copilului o au părinții sau unul dintre ei. Dacă părinții nu au posibilitatea de a declara personal nașterea copilului, declarația respectivă se face de către rudele părinților sau o altă persoană împuternicită de ei, de către administrația unității sanitare în care s-a produs nașterea sau în care se află copilul, de către autoritatea tutelară, precum și de către alte persoane.

9. În ce termen are loc înregistrarea căsătoriei?

Căsătoria se înregistrează în temeiul declarației comune a viitorilor soți. Declarația de căsătorie, în formă scrisă, se depune personal de către viitorii soți la organul de stare civilă. Modelul declarației de căsătorie se aprobă de către Agenția Servicii Publice. În declarația de căsătorie se indică, în mod obligatoriu, consimțământul viitorilor soți de a încheia căsătoria, lipsa impedimentelor, prevăzute de lege, la căsătorie.

Încheierea căsătoriei se face în termen de o lună de la data depunerii declarației de căsătorie. În cazul încheierii căsătoriei într-un termen redus, conform art.12 din [Codul familiei](#), viitorii soți vor depune în acest sens o cerere scrisă, anexând actul prin care se confirmă motivul urgentării.

Persoana responsabilă din cadrul Organului de stare civilă va decide în privința reducerii termenului de încheiere a căsătoriei, făcând mențiunea respectivă pe cererea depusă.

10. Ce documente urmează a fi prezentate la depunerea declarației de căsătorie?

Organul de stare civilă, la care se depune declarația de căsătorie, solicită viitorilor soți prezentarea actelor de identitate, a certificatelor de naștere, a certificatelor prin care se atestă trecerea controlului medical și, după caz, a dovezilor privind desfacerea sau încetarea căsătoriei, precum și a deciziei privind reducerea vârstei matrimoniale, în condițiile art.14 din [Codul familiei](#).

11. Ce documente urmează a fi prezentate dacă se înregistrează căsătoria cu un cetățean străin?

La încheierea căsătoriei cu un cetățean străin pe teritoriul Republicii Moldova, cetățeanul străin va prezenta următoarele documente: pașaportul național; certificatul de naștere; certificatul privind starea civilă a acestuia; dovezile privind desfacerea sau încetarea căsătoriei anterioare, după caz (certificat de divorț, deces al fostului soț/fostei soții, hotărâre judecătorească etc.); documentul ce confirmă dreptul cetățeanului străin la încheierea căsătoriei în conformitate cu legislația statului al cărui cetățean este.

Important!!! Documentele prezentate de către cetățeanul străin urmează a fi traduse în limba română și supralegalizate/apostilate în modul stabilit, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel, acestea fiind valabile timp de 6 luni din ziua eliberării, dacă textul lor nu prevede altfel.

12. Ce înseamnă certificate de capacitate matrimonială?

Certificatul de capacitate matrimonială este documentul ce confirmă dreptul persoanei la încheierea căsătoriei în conformitate cu legislația statului al cărui cetățean este, acesta fiind eliberat în baza actelor de stare civilă întocmite pe numele lui.

13. În ce cazuri se prezintă certificatul de capacitate matrimonială?

La eliberarea certificatului de capacitate matrimonială se exclude procedura de obținere a certificatului privind starea civilă a persoanei și a celui cu privire la confirmarea dreptului persoanei de a încheia o căsătorie în conformitate cu legislația statului al cărui cetățean este.

Important!!! Certificatul respectiv este destinat utilizării numai în statele în care se aplică prevederile Convenției nr. 20 cu privire la eliberarea certificatului de capacitate matrimonială semnată la München la 5 septembrie 1980.

14. La ce organ se declară decesul persoanei?

Actul de deces se întocmește în urma declarației verbale făcute la oficiul stare civilă (sau primărie) de la locul de trai al decedatului, precum și la cel în a cărui rază teritorială:

- s-a produs decesul;
- a fost găsit cadavrul persoanei decedate;
- se află instituția medicală care a eliberat certificatul de deces;
- se află instanța judecătorească ce constată sau declară decesul persoanei;
- se află penitenciarul unde s-a produs decesul;
- decedatul a avut ultimul domiciliu (în cazurile persoanelor supuse represiunilor politice).

15. Cine are obligația să declare decesul persoanei?

Au obligația de a face declarația de deces membrii familiei sau rudele decedatului, iar în lipsa acestora – colocationarii, vecinii, administrația imobilului, medicul sau o altă persoană din unitatea sanitară unde s-a produs decesul.

16. Care este temeiul întocmirii actului de deces?

Decesul se înregistrează în temeiul:

- a) certificatului medical constatator al decesului, eliberat de o unitate sanitară;
- b) actului, eliberat de către organele competente, prin care se constată decesul persoanei supuse represiunilor și ulterior reabilitate conform legislației respective;
- c) hotărârii instanței judecătorești privind constatarea decesului sau privind declararea persoanei ca fiind decedată.

17. Care este termenul de înregistrare a decesului?

Declarația de deces se face în termen de 3 zile de la data acestuia. În acest termen se cuprinde atât ziua în care s-a produs decesul, cât și ziua în care se face declarația.

18. Care este procedura în cazul depășirii termenului legal de depunere a declarației de deces?

În cazul în care declarația de deces se face după expirarea termenului legal, dar înăuntrul termenului de un an de zile, întocmirea actului de deces se face de către oficiul stare civilă cu acordul șefului acestuia, confirmat pe cererea solicitantului scrisă într-o formă liberă, în care se indică motivele neînregistrării decesului persoanei.

La expirarea termenului de un an de zile de la data când s-a produs decesul persoanei, se va purcede la procedura de înregistrare ulterioară a actului de deces, potrivit art. 60 al Legii 100/2001 privind actele de stare civilă.

19. Cine este în drept să obțină certificatul de deces?

Certificatul de deces se eliberează membrilor familiei, rudelor decedatului sau altor persoane îndreptățite (de exemplu: pe bază de procură perfectată de către membrii familiei; moștenitorii testamentari la prezentarea testamentului).

20. Ce presupune noțiunea de recunoaștere a documentelor de stare civilă?

Actele de stare civilă eliberate cetățenilor străini și apatrizilor de către organele competente ale țărilor străine, în conformitate cu legile țărilor respective, sânt recunoscute valabile în Republica Moldova după supralegalizarea lor, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel. Actele de stare civilă ale cetățenilor Republicii Moldova întocmite de către organele competente ale țărilor străine au putere doveditoare în Republica Moldova numai dacă sânt transcrise în registrele de stare civilă ale Republicii Moldova. Transcrierea actelor de stare civilă și înscrierea mențiunilor primite din străinătate se efectuează de către organul de stare civilă. Cetățeanul Republicii Moldova este obligat să declare transcrierea, în termen de 6 luni de la întoarcerea în țară sau de la primirea din străinătate a certificatului de stare civilă ori a copieii sau extrasului de pe actul de stare civilă.

21. Ce reprezintă procedura de supralegalizare a documentelor de stare civilă?

Prin procedura de supralegalizare se înțelege verificarea corespunderii documentelor cu cerințele legislației în vigoare a unui stat concret, aceasta presupunând, de regulă, în stabilirea și confirmarea veridicității semnăturii unei persoane oficiale abilitate pentru eliberarea documentelor respective, precum și a sigiliului organului dat aplicat pe astfel de documente, cu scopul de a le folosi pe teritoriul unui alt stat (modelele sigiliilor, persoanele responsabile sunt aprobate/stabilite prin deciziile organelor împuternicite cu funcțiile respective).

22. Care este organul împuternicit pentru supralegalizarea documentelor de stare civilă în Republica Moldova destinate utilizării peste hotarele țării?

Certificatele de stare civilă eliberate de organele de stare civilă ale Republicii Moldova sânt recunoscute pe teritoriul altor state după respectarea procedurii de supralegalizare a actelor oficiale, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel.

23. Ce presupune procedura de apostilare a documentelor oficiale?

Apostilarea reprezintă o modalitate de simplificare esențială a procedurii de recunoaștere a documentelor oficiale eliberate de către un stat pentru a fi prezentate pe teritoriul unui alt stat, în care urmează să fie recunoscute documentele respectiv, fiind exclusă obligația persoanei de a supralegaliza aceste documente.

Apostila reprezintă o ștampilă de formă pătrată, identică în toate statele membre ale Convenției de la Haga din 05 octombrie 1961 cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, care se aplică direct pe actul în original.

24. Care este organul împuternicit pentru apostilarea documentelor de stare civilă în Republica Moldova destinate utilizării peste hotarele țării?

Apostilarea a devenit aplicabilă odată cu aderarea la 16 martie 2007 a Republicii Moldova la Convenția de la Haga cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine. În Republica Moldova organul competent în vederea apostilării documentelor este Direcția apostilă din cadrul Ministerului Justiției.

25. Care este organul împuternicit pentru apostilarea documentelor de stare civilă întocmite pe teritoriul statului străin destinate utilizării în Republica Moldova?

În ceea ce privește apostilarea documentelor oficiale străine, fiecare stat membru al Convenției de la Haga își determină organul responsabil în acest sens.

26. Ce presupune transcrierea documentelor de stare civilă?

Cetățenii Republicii Moldova ale căror acte de stare civilă au fost înregistrate de către organele competente ale țărilor străine, inclusiv ale fostei U.R.S.S., pot solicita transcrierea lor la organul de stare civilă de la domiciliul acestor cetățeni sau, după caz, la misiunea diplomatică sau la oficiul consular al Republicii Moldova.

Transcrierea actelor de stare civilă și înscrierea mențiunilor primite din străinătate se fac pe baza copiei extrasului de pe actul de stare civilă sau certificatului de stare civilă al țării respective, cu aprobarea Agenției Servicii Publice.

Cererea de transcriere urmează a fi soluționată în termen de 2 luni din ziua depunerii, iar pentru motive temeinice, termenul poate fi prelungit pînă la 3 luni.

27. Ce documente de stare civilă eliberate în străinătate se supun procedurii de transcriere?

Sunt supuse procedurii de transcriere următoarele documente de stare civilă:

- copia de pe actul de stare civilă;
- extrasul de pe actul de stare civilă;
- certificatul de stare civilă;
- extrasul multilingv de pe actul de stare civilă

28. Ce este extrasul de pe actul de stare civilă?

Extrasele de pe actele de stare civilă au aceeași valoare juridică ca și certificatele (duplicatele) de stare civilă și care se eliberează pe baza actelor de stare civilă doar în următoarele cazuri:

- necesitatea dovedirii înregistrării nașterii unei persoane decedate (extras de pe actul de naștere);
- necesitatea dovedirii înregistrării nașterii copilului de către părinți decăzuți din drepturile părintești (extras de pe actul de naștere);
- necesitatea dovedirii unei căsătorii anterioare, după încetarea sau declararea nulă a acesteia, divorț sau deces (extras de pe actul de căsătorie);
- identificarea neconcordanței datelor din actul de stare civilă cu datele ce figurează în actele de identitate ale titularului;
- la cererea instanțelor judecătorești, organelor de urmărire penală, autorităților tutelare, precum și la cererea altor organe de stare civilă.

29. Ce este un extras multilingv de pe actul de stare civilă?

Extrasul multilingv (plurilingv) reprezintă documentul de stare civilă, eliberat în temeiul actului de stare civilă, destinat utilizării în străinătate, care nu necesită supralegalizare/apostilare și traducere, în statele care formează domeniul teritorial al Convenției nr.16 semnată la Viena la 8 septembrie 1976.

Eliberarea extraselor multilingve de pe actele de stare civilă ține de competența Agenției Servicii Publice, Departamentul Organul de Stare Civilă.

Extrasele multilingve se eliberează la solicitare:

- titularului actului, persoana fizică cu capacitatea deplină de exercițiu;
- părinților, tutorelui, curatorului sau autorității tutelare în cazul în care titularul extrasului multilingv de pe actul de naștere nu deține capacitate deplină de exercițiu (minorul, persoana limitată în capacitatea de exercițiu sau declarată incapabilă prin hotărâre de judecată);
- reprezentantului contractual al titularului extrasului;
- rudelor decedatului.

30. Ce documente urmează să fie prezentate la inițierea procedurii de transcriere?

Transcrierea actelor de stare civilă și înscrierea mențiunilor primite din străinătate se efectuează de către organul de stare civilă. Cetățeanul Republicii Moldova este obligat să declare transcrierea, în termen de 6 luni de la întoarcerea în țară sau de la primirea din străinătate a certificatului de stare civilă ori a copiei sau extrasului de pe actul de stare civilă.

Transcrierea actelor de stare civilă și înscrierea mențiunilor primite din străinătate se fac pe baza copiei extrasului de pe actul de stare civilă sau certificatului de stare civilă al țării respective, cu aprobarea Agenției Servicii Publice.

Cererea de transcriere urmează a fi soluționată în termen de 2 luni din ziua depunerii, iar pentru motive temeinice, termenul poate fi prelungit pînă la 3 luni.